

ELŐTERJESZTÉS

Nagyatád Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2011. október 27-i ülésére

a szerbiai Torontálvásárhely településsel együttműködési megállapodás megkötéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

Az elmúlt időszakban kialakult személyes kapcsolatok, találkozások, beszélgetések alapján megfogalmazódott kezdeményezésre 2011. október 17-18-án egy önkormányzati delegáció tájékoztató látogatást tett a szerbiai Torontálvásárhelyen.

Torontálvásárhely, eredeti nevén Develák, később Debelják és Debeljácska mai nevén Debelyacsa Szerbiában, a Vajdaságban, a Délbánsági körzetben, Nagyatádtól dél-keletre 420 km-re fekvő település.

1750-ben a dél-magyarországi kincstári puszták bérlő társasága bérelte. 1766-ban a kamara a tiszai és a marosi szerb határőröknek engedte át. Az áttelepítés az 1768–1774. években történt, azonban a szerbek néhány év múlva már elköltözködtek innen s a község 1783-ban ismét pusztává lett. 1794-ben a kincstár hódmezővásárhelyi, szentesi, makói és gyomai református vallású magyarokat telepített ide. 1832-ben a településen kolerajárvány pusztított. Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc idején az itteni magyarok a délvidéki szerb lázadás tengerében valósággal szigetet alkottak. A falu máig őrzi Szemere Bertalan belügyminiszternek 1848. március 28-án a község polgáraihoz intézett leiratát, amelyben e vészes időkből tanúsított vitéz, állhatatos "maguktartását" dicséri és a kormány további jóakarataról biztosította őket. Szeptember 8-án azonban Knicsanin szerb felkelő vezér rátört a településre, ekkor a lakosság a túlerő elől elmenekült, és a szerbek az üresen talált falut felgyújtották, a református templomot kifosztották s még a harangokat is elvitték. A szabadságharc után a község ismét felépült és a járás egyik legnépesebb települése lett.

A ma megközelítőleg 5500 lakosú település lakosságának többsége magyar. Iskolájuk a református egyház keretében 1799-ben kezdte meg működését, jelenleg 24 tagozat van, 16 szerb és 8 magyar. Az intézmény 52 alkalmazottja két váltásban dolgozik.

Debelyacsa legfőbb nevezetessége az 1838-ban épült református templom. Kiváló akusztikája hangversenyek tartására is alkalmassá teszi. Debelyacsa jellegzetességéhez tartozik a 100 éves múltra visszatekintő, évente 6 alkalommal szervezett hagyományos kirakodó nagyvásár. A Magyar Nóták és Csárdások Fesztiválját 1996 óta minden év szeptember negyedik hétfőjén rendezik meg. Az 1907-ben épült múzeumban közel 1000 tárgy őrzi a népi kismesterségek ősi hagyatékát. Debelyacsán is 1911-ben alakult a labdarugó klub, amely évtizedeken át dicsőséget szerez Vajdaság és országszerte. Kézilabda, teke tenisz, asztali tenisz szakosztály

is működik a településen. Délbánát egyik gyöngyszeme az 1968-ban megnyílt fürdő. A település nevezetességei közé tartozik a halastó, ahol horgászversenyeket is szerveznek.

A közelmúltban tett látogatáson megismertük a település adottságait, a község vezetésének szándékait, melynek során felmerült egy együttműködési megállapodás aláírása. A két település közti együttműködéssel lehetőség nyílik a települések lakói és civil szervezetei, intézményei közötti kapcsolatok kialakítására, a határon túl élő magyarság anyaországához való kötődésének erősítésére, a magyar nyelv és az ott élő magyarok kulturális értékei megőrzésének elősegítésére. A két település kultúrájának, szokásainak megismerését szolgálhatja közös programok, tapasztalatcserék, együttműködések szervezése, kialakítása. Vásárok, kiállítások szervezésével a turisztikai kapcsolatok elmélyítésére is lehetőség nyílik.

Határozati javaslat:

Nagyatád Város Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért Torontálvásárhely településsel történő együttműködési megállapodás megkötésével és felhatalmazza Nagyatád Város Polgármesterét a nyilatkozat aláírására.

Határidő: 2011. december 5.

Felelős: Ormai István polgármester

Nagyatád, 2011. október 21.

Ormai István

Az előterjesztés jogszabállyal nem ellentétes:

.....*okoldu*.....
Dr. Kovács Ildikó
jegyző

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Nagyatád és Torontálvásárhely

I.

Torontálvásárhely település és Nagyatád város úgy határozott, hogy együttműködést és baráti kapcsolatot alakítanak ki a két település között, mellyel erősítjük a kétoldalú megértést és baráti kapcsolatot a szomszédos népek polgárai között, kölcsönösen segítjük mindkét település mindennapjait, fejlődését.

A megállapodás megkötésével erősíteni kívánjuk a határon túl élő magyarság anyaországához való kötődését. Segítjük a Torontálvásárhelyen élő magyarság nyelvének, kulturális értékeinek megőrzését. Kölcsönösen megvalósítjuk a fiatalok megismertetését az anyaországgal illetve a határon túl élő magyarok helyzetével.

Ez az együttműködés szolgálja az Európai Unió adta lehetőségek kihasználását is. Szerbia csatlakozását követően tapasztalatainkkal, elméleti ismereteinkkel segítjük torontálvásárhelyi projektek kidolgozását.

II.

A két település együttműködési megállapodása alapja lesz a települések lakói és a civil szervezetek, intézmények közötti kapcsolat elmélyítésének. Keretet teremt az igazgatás, a kultúra, az oktatás, a sport és a közélet más területein történő közös programoknak, tapasztalatcseréknek, együttműködésnek.

A két település egyetért abban, hogy a boldog jövő érdekében támogatni kell egymás életének, szokásainak, hagyományainak és kultúráinak kölcsönös megismerését.

III.

Mindkét település fontosnak tartja a hivatalos küldöttségek kölcsönös látogatásait és ösztönzi a települések lakói közötti kapcsolatok kialakítását. Kiemelten támogatni kell a fiatalok, azok civil szervezetei és intézményei közötti együttműködés kialakítását, hiszen a jövőbeli kapcsolatok hídja a fiatalság.

IV.

Mindkét település magára nézve kötelezőnek tartja a megállapodásban megfogalmazottak betartását és támogatja a települések közötti megértést.

Jelen megállapodás képezi az alapját a későbbi konkrét programok kidolgozásának.

V.

A megállapodás határozatlan időre szól.

Bármelyik fél felmondhatja a megállapodást, de erről a szándékáról a másik felet a felmondás időpontját megelőzően 3 hónappal írásban tájékoztatnia kell.

VI.

Jelen megállapodás magyar nyelven készült és az aláírás időpontjától érvényes.

Nagyatád, 2011. december 5.

Ormai István
Nagyatád Város
Polgármestere

Balogi András
Torontálvásárhely
Polgármestere

Google

Útvonal ehhez: Debeljača, Szerbia
400 km – körülbelül 6 óra 27 perc

